tüted HABERLER

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ AYLIK YAYIN ORGANIDIR. NİSAN 1976 38. SAYI

TÜTED ÜZERİNDEKİ BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR

TÜTED ÇANAKKALE ŞUBESİ KAPATILDI YÖNETİM KURULU ÜYELERİ AÇIĞA ALINDI

İki ay önce çalışmalarına başlayan TÜTED Çanakkale Şubesi, bölgesinde etkin olmuş geniş teknik elemanlara seslenmeye başlamıştır. Bu gelişmelerden ve teknik elemanların örgütlenmesinden rahatsız olan Çanakkale Valisi bir bildiriyi bahane ederek TÜTED Çanakkale Şubesi'ni kapatmıştır.

Çanakkale PET-KİM'de çalışan TÜTED üyeleri ve diğer çalışanların işten atılması ile ilgili olarak bir bildiri yayınlayan TÜTED Çanakkale Şubesi, bildiri yayınlamak için yasal koşulları yerine getirmiş, Savcılığa ve Valiliğe başvurarak gerekli alındı belgelerini almıştır. Bildiriler daha dağıtılmadan Çanakkale Valisi TÜTED Şubesini kapatmıştır.

TÜTED Çanakkale Şubesi'nin kapatılmasından sonra Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Akça ve diğer kurul üyeleri Armağan Sungur, Meydin Nurlu, Medan Kalkan çalıştığı işyerinde açığa alınmıştır.

TÜTED MANİSA ŞUBESİ BAŞKAN VE İKİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ İŞTEN ATILDI

TÜTED Manisa Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri bölgelerinde sendikal faaliyetlere katıldıkları gerekçesiyle işten çıkarılmışlardır.

TÜTED MALATYA ŞUBESİ ÜYELERİ HAKKINDA İDARİ İŞLEM YAPILIYOR

TÜTED Malatya Şube üyesi Hikmet Kurt bir sendika genel kuruluna katıldığı ve konuşmasında eski TRT Genel Müdürü ile ilgili konulara yer verdiği, Nazım Hikmet'in "Bu memleket bizim" şiirini okuduğu için hakkında idari işlem açılmıştır. Hikmet Kurt 10 ay önce Malatya'ya sürgün olarak gelmişti. Hukuk devleti ilkelerini savunan TÜTED üyesi Hikmet Kurt hakkında yasalara aykırı olarak sürdürülen işlem TÜTED'in Malatya'daki mücadelesini geriletmeyi amaçlamaktadır.

TÜTED ANTALYA ŞUBESİ ESKİ BAŞKANI İŞTEN ATILDI

Bir süre önce Antalya Valiliği'nce kapatılan TÜTED Antalya Şube başkanı Ruşen Tuğcuoğlu çalıştığı işyerinden alınarak Merkeze tayin edilmiştir. Antalya Pil Fabrikası'nda sendikal faaliyetlere katıldığı gerekçesiyle işten atılan Ruşen Tuğcuoğlu ile birlikte diğer TÜTED üyeleri de işlem görmektedir.

TÜTED DİSK'İN DÜZENLEDİĞİ 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI KUTLAMA TÖRENLERİNE KATILIYOR

GÜÇBİRLİĞİ İÇİN İÇ İŞLEYİŞE SAYGI ZORUNLUDUR!

Faşizme karşı demokratik kitle örgütlerinin güçbirliği üzerine çok şey söylendi. Bunun da ötesinde eylem platformunda bu güçbirliğini gerçekleştirmek için önemli adımlar atıldı. Bunun en son somut örneği 1 Mayıs'ın tüm demokratik örgütlerce "işçi bayramı" olarak birlikte kutlanılması olacak.

Güçbirliğinin ve birlikteliğin sağlam ve kalıcı kılınması gerek. Ancak bu şekilde demokrasinin sınırlarının genişletilmesi, yeni yeni demokratik kazanımların elde edilmesi, kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerin korunması güvence altına alınabilir. Ancak böylesine kalıcı ve sağlam temeller üzerinde daha güçlü yığınsal ve kitlesel eylemler gerçekleştirilebilir.

Bunun ön koşullarından birisi ve en önemlisi örgütlerin biribirlerinin iç işleyişine karışmadan ve bu iç işleyişe saygı göstererek, ortaya çıkan sorunların çözülmesinin o örgütün kendisini ilgilendirdiğini bilerek davranabilmeleridir.

Örgütlerin biribirlerinin iç işleyişlerine karışmaları demokratik kitle örgütlerini derinden yaralayacak ve güçbirliği yolunda yeni yeni adımlar atılmasını engelleyebilecektir. Hiçbir örgüt kendisinde, bir başka örgüt içinde ortaya çıkan sorunların çözümü için müdahale yetkisi bulamaz, bulamamalıdır.

Hele hele işçi sınıfının gücüne inanmayan, herşeyin kendilerinden sorulduğunu sanan ve bu yüzden de kendilerinde "fiili" müdahale yetkisini bulanlar, bunu bir "eylem" biçimi olarak görenler ve bu "eylem"i sık sık tekrarlayanlar bu davranışın demokratik kitle örgütlerinin birlikteliğini derinden yaralayan sorumsuzca bir davranış olduğunun farkına varmalıdırlar. Böyle bir davranış ya da "eylem" biçimini onaylayanlar ya da körükleyenler varsa bunun demokrasiden yana olan güçlerin birlikte mücadelesine getireceği zararları hesaplamak zorundadırlar. Aksi taktirde hiçbir şey onları bu sorumluluğa ya da sorumsuzluğa ortak olmaktan kurtaramaz.

Demokratik güçlerin dayanışmasının ve birlikteliğinin giderek önem kazandığı ve kendisini somut eylemlerde gösterdiği şu günlerde bu tür davranış biçimlerine son verilmesi gerekmektedir. Birlikteliğin ve dayanışmanın yaralanmasının herşeyden önce anti-demokratik güçlerin işine yarayacağı açıktır. Bunun bilincinde olarak ve bu sorumluluğu bilerek, elbirliği ile, böylesine eğilimlerin üstesinden gelinebilir ve demokratik güçlerin dayanışması ve birlikteliği perçinlenebilir. Bu görev geciktirilmeden yerine getirilmelidir.

TÜTED HABERLER

TÜTED ANKARA ŞUBESİ BASILDI

17 Nisan 1976 günü yapılan TÜTED Ankara Şubesi 2. Olağan Genel Kurulu'ndan sonra bir grup, TÜTED Genel Merkez ve Ankara Şubesi'ni basarak yeni seçilen Yönetim Kurulu'nu tartaklamış ve demirbaşlara zarar vermiştir. Bir gün sonra Dernek tekrar aynı grup tarafından basılmıştır.

TÜTED Ankara Şubesi'nin çağrısı üzerine demokratik kuruluşlar bir araya gelmiş ve basılma olayını kınayarak örgüt yayın organlarında yayınlamak üzere aşağıdaki bildiriyi yayınlamışlardır.

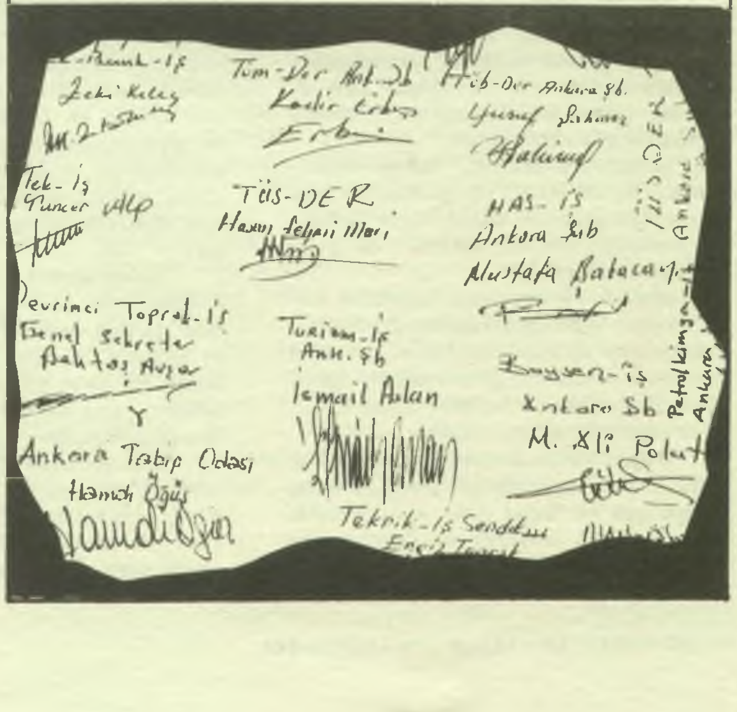
19.4.1976 P.tesi saat 19.00'da ve ertesi günü TÜTED Genel Merkezi ve Ankara Şubesi aralarında bir öğrenci örgütü yöneticilerinin de bulunduğu bir grup tarafından basılmış; dernek yöneticileri tartaklanmış, bir kısım eşya tahrip edilmiştir. Baskını yapanlar bu tutumlarını bundan sonra da sürdüreceklerini söyleyerek ayrılmışlardır.

TÜTED Ankara Şubesi Genel Kurulunun sonucunu içine sindiremeyen, demokratik örgüt anlayışları zorla yönetimleri elegeçirme olan grupçuklar günümüzde demokratik kitle örgütlerinin tabanlarınca tasfiye edilmektedir, ve edilecektir.

Bir demokratik kitle örgütünün, aynı iddiadaki bir diğer örgütün üyelerince saldırıya uğraması, ülkemizde demokrasiden yana olan tüm kuruluşların üzerinde durması zorunlu olan önemli bir olaydır. Bu yanlış tavrın sürdürülmesinin demokrasi ve bağımsızlık mücadelemize getireceği zarar açıktır. Geçmişte de diğer demokratik kuruluşlara karşı yöneltilmiş olan benzer saldırıları sürdürenlerin bu sorumsuzca hareketlerinin artık son bulması için tüm demokratik örgütlerin işçi sınıfı bilimine ters düşen yanlış akımlarla etkin mücadele vermeleri günü gelmiştir.

Biz aşağıda isimleri bulunan kuruluşlar, TÜTED'e yapılan bu saldırıların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine yöneltilen saldırılar olduğunu açıklar, bu saldırıları düzenleyen ve sürdürenlere karşı bundan böyle etkin bir şekilde mücadele edeceğimizi duyururuz.

ASİS Genel Merkezi, BASIN-İŞ Ankara Şubesi, BAY-SEN-İŞ Ankara Şubesi, DEVRİMCİ TOPRAK İŞ, HAS-İŞ Ankara Şubesi. KAPFER GENEL-İŞ Genel Merkezi, MAB-İŞ, PETROL KİMYA-İŞ Ankara Şubesi, SOSYAL-İŞ TEK-BANK-İŞ, TEK-İŞ, TEKNİK-İŞ, TURİZM-İŞ Ankara Şubesi, ANKARA TABİP ODASI, TÖB-DER Ankara Şubesi, TÜM-DER Genel Merkezi, TÜM-DER Ankara Şubesi, TÜMÖD (Tüm Öğretim Üyeleri Derneği), TÜS-DER Genel Merkezi, TÜS-DER Ankara Şubesi, TÜTED Genel Merkezi, TÜTED Ankara Şubesi.

TÜTED ŞUBE GENEL KURULLARI

TÜTED ANKARA ŞUBESİ

17 Nisan 1976 Cumartesi günü Makina Mühendisleri Odası toplantı salonunda toplanan Ankara Şube 2. Olağan Genel Kurulu Şube Başkanı Neşet Kocabıyıkoğlu'nun konuşması ile açılmıştır. Divan Başkanlığına İsmet Rıza Çebi'nin seçilmesiyle başlayan Genel Kurul, konukların konuşmaları ile devam etmiştir. Ankara Şubesi çalışma programının okunup üzerindeki tartışmaların bitmesinden sonra, gündemin aklama maddesine geçilmiş ve TÜTED Ankara Şubesi yöneticileri aklanmıştır. Komisyon raporlarının okunup kabul edilmesinden sonra seçimlere geçilmiş ve yeni TÜTED Ankara Şubesi Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Genel Merkez delegeleri seçilmiştir. Bu arada seçimlerden önce bir grup kongreyi terketmiştir.

Yeni seçilen yönetim kurulu şöyledir:

YÖNETİM KURULU

Ali Altınkanat (Başkan)
Fuat Atalay (Sekreter)
Öztürk Ataeli (Sayman)
Bülent Vargel (Üye)
Ali Kılıç (Üye)

TÜTED İZMİR ŞUBESİ

17 Nisan 1976 tarihinde 2. Olağan Genel Kurul'la işbaşına gelen yöneticiler şöyledir:

YÖNETİM KURULU

Metin Aydoğan (Başkan)
Nermin Gezek (Sekreter)
Tahsin Vergin (Sayman)
Yusuf Çakmak (Üye)
Hüseyin Beşikçi (Üye)

TÜTED İSTANBUL ŞUBESİ

25 Nisan 1976 Pazar günü toplanan İstanbul Şubesi 2. Genel Kurulu'nda seçilen yöneticiler şöyledir:

YÖNETİM KURULU

Kemal Daysal
Yavuz Bayülken
Hüseyin Doğan
Karabey Kalkan
Ersin Kaya

VAN ŞUBESİ

YÖNETİM KURULU

Kadri İvegen (Başkan)
Fuat Kumruaslan (Sekreter)
Halit Tanaydın (Sayman)
Hüseyin Kaya (Üye)
Salih Pişken (Üye)

TÜTED SİVAS ŞUBESİ

24 Nisan 1976 günü 1. Olağan Genel Kurulu'nu yaparak yeni yöneticilerini seçmiştir.

YÖNETİM KURULU

Ziya Halis
Emrullah Yıldırım
Basri Eşidir
Hasan Aslan
Çetin Akgül

TÜTED ORDU ŞUBESİ

17 Nisan 1976 günü 1. Olağan Kongre sonucunda seçilen yöneticiler şöyledir:

YÖNETİM KURULU

Burhan C. Marangoz (Başk.)
Rebii Tokatlıoğlu (Sekreter)
Tufan Savaşkan (Sayman)
İbrahim Yurttutan (Üye)
Bahri Özüdoğru (Üye)

SORUMLULARINDAN ÖLÜLERİN HESABI SORULACAK

ANKARA'DA FAŞİSTLERİN VE GÜVENLİK KUVVETLERİNİN ATEŞİYLE ÖLEN VE YARALANAN YURTSEVER GENÇLER İÇİN DEMOKRATİK KURULUŞLAR BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİLER.

TMMOB, TÖB-DER, TÜMAS, ANKARA TABİP ODASI, TÜS-DER, TÜTED, TÜMÖD, TİB, TÜM-DER VE ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ YÖNETİCİLERİNİN DÜZENLEDİĞİ BASIN TOPLANTISI METNİ AYNEN ŞÖYLEDİR:

"Hakim sınıflar iktidarı üç yurtsever genci daha katletti. Dün SBF ve ADMMA' da faşistlerin saldırısıyla; Hacettepe Üniversitesi ve Kurtuluş Meydanı'nda makinalı tüfekli, pazerli polislerin saldırmasıyla üç öğrenci öldürüldü. Üç öğrenci ağır olmak üzere onyedi kişi yaralandı. Yüzlerce öğrenci de göz altına alındı.

"Hakan Yurdakuler, Orhan Ensari, Burhan Barım isimli öğrenciler, sömürü düzenine, zulme ve talana karşı olduğu için katledildi. Ve bu cinayetler ne ilk ne de sonuncu olacaktır.

"Bugün üniversitelerin büyük bir kısmı 'okuma özgürlüğünü sağlama' adına faşistlere işgal ettirilmiştir. İlerici, devrimci öğrenciler okullara girememekte, giren öğrencilerin üzerine faşistler tabanca, zincir ve sopalarla saldırmaktadır.

"Bugün halkımızın en dinamik kesimlerinden biri olan öğrenci gençliğe karşı yoğunlaşan bu faşist terör, aynı şiddetle işçiler, yoksul köylüler ve öğretmenler üzerinde de sürdürülmektedir.

"Bu faşist terör ve cinayetler, 12 Mart döneminden daha örgütlü olarak uygulanmaktadır. Artık ülkemiz can güvenliğinin kalmadığı faşist terörün kol gezdiği bir ülke haline gelmiştir. Bugün artık, devrimci öğrencinin, öğretmenin, işçinin öldürülmesi olağan hale getirilmiştir.

"Bu faşist baskıların ve cinayetlerin amacı bellidir... Hergün yeni bir yolsuzluk ortaya çıkmakta, rüşvet olayları birbirini izlemektedir. Ülkemiz silah ambargosunun sözde kalkması karşılığında ABD emperyalizmine açıkça peşkeş çekilmeye devam edilmektedir.

"Bu olgular karşısında hakim sınıfların gerçek yüzü ortaya çıkmakta ve halkın muhalefeti güçlenmektedir. Artık bugünkü göstermelik demokrasi bile, sömürünün ve talanın sürmesi için yeterli olmamaktadır. Bunun için hakim sınıflar kendi yarattığı olaylarla kamuoyunu sıkıyönetimin zorunluluğuna inandırmaya ve açık faşizmi tezgâhlamaya çalışmaktadır. Şurası açıktır ki, sermayenin en barbar ve en azgın yönetimi olan faşizm, aslında bağımsızlıktan ve özgürlükten yana olan işçinin, yoksul köylünün, memurun yani tüm emekçilerin aynı derecede düşmanıdır.

"Bunu bilerek faşizme karşı mücadele etmeyenler, sessiz kalanlar, 'nemelazımcılar' tarihin önünde sorumlu oldukları gibi faşizmin teröründen de kurtulmayacaklardır. Bu sürüp giden cinayetlere, yolsuzluklara, vatan satıcılığına karşı çıkmayanlar egemen güçlerin suç ortağıdırlar.

"Biz demokratik örgütler olarak ilericileri, demokratları, yurtseverleri, devrimcileri, cinayetlere ve katliamlara karşı ve aktif olarak anti-faşist mücadelede yerlerini almaya çağırıyoruz.

ankara şube genel kurul bildirisi

Dünya sosyalist sisteminin güçlenmesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı mücadeleleri ve ulusal kurtuluş savaşlarının her geçen gün yeni zaferler kazanmaları sonucu sömürü alanları daralan ve doğal çelişkileri içinde gerileyen emperyalist kapitalist sistem giderek ekonomik politik bunalımlara sürüklenmektedir. Dünya kapitalist sisteminin içine düştüğü bunalım ekonomik, askeri ve siyasal yönden bu sisteme bağımlı olan ülkemizde de, işsizlik ve hayat pahalılığı biçiminde yoğunlukla yansımaktadır. Bunun karşısında çalışan kesimlerin gelişen bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri bugün ülkemizde tekelci sermaye ve diğer gerici katmanların desteğiyle oluşan MC iktidarı tarafından faşist baskılarla sindirilmek istenmektedir.

Emekçi kitlelerin hızlı bilinçlenmelerini ve örgütlenmelerini durduramayacağını gören tekelci sermaye, hergün bir adım daha gerilemenin azgınlığı içinde, terör ve sindirme politikasının gereği olarak kitlelere saldırmakta, peşi peşine cinayetler işlemektedir.

Tekelci sermayenin halkın bilinçlenmesini ve örgütlenmesini durdurmak için son çare olarak başvurduğu açık faşizmi tezgahlamak üzere hazırlanan plan adım adım uygulanmaktadır. İskenderun'da, Seydişehir'de, Tariş'te işçiler üzerine doğrudan yapılan saldırılar, öğretmenler, memurlar, teknik elemanlar ve tüm emekçi kesim üzerinde yoğunlaşan baskılar ve kıyımlar, üniversitelerde ilerici - devrimci gençliğe uygulanan operasyonlar ve işlenen cinayetler bu planın uygulanmasından başka birşey değildir.

Saldırganların egemen güçlerce açıktan desteklenmesi sonucu, plan bir ölçüde amacına ulaşmış görünmekte, bazı ilerici güçler paniğe kapılmakta, susmayı yeğlemektedirler. Ancak, geniş halk kitleleri, faşizm geliyor korkusuyla sinerek faşizmin geriletilemeyeceğini, örgütlü ve bilinçli bir mücadele sürdürülmesinin zorunluluğunu kavramışlardır.

Faşizme karşı bugün verilmekte olan mücadelenin örgütlü ve disiplinli bir şekilde sürdürülmesinin gereğine inanan TÜTED bir yandan tabanının ekonomik ve sosyal haklarını elde etme doğrultusunda sendikalaşma mücadelesini sürdürürken diğer yandan da bu mücadelenin ayrılmaz bir parçası olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini, tüm diğer ilerici, demokratik kitle örgütleri ile birlikte sürdürmeye kararlıdır.

Teknik elemanların birliğine doğru

3. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI TOPLANIYOR

DÜZENLEME KOMİTESİ KARARLARI

1- ÖN TOPLANTILAR

Kurultay için bir kamuoyu yaratmak ve etkin bir hareket olabilmesi için ön toplantıların bir kitlesel gösteri olması düşünülmüştür. Bunu sağlamak için de tüm yöresel toplantılar aynı gün yapılacaktır. Tarih olarak ise 15 Mayıs 1976 Cumartesi günü saptanmıştır.

2- KURULTAYIN TARİHİ

Ön toplantıların topluca 15 Mayıs'ta yapılması dolayısıyla kurultay toplantısı 22-23 Mayıs 1976 tarihinde Cumartesi Pazar günleri yapılacaktır.

3- BASINLA İLİŞKİLER

Kurultayla ilgili basına geniş bir açıklama yapılacaktır. Bu açıklamada kurultay amaçları ve konuları hakkında görüşler yere alacaktır.

Çok orunan yayın organlarında kurultayla ilgili haberlerin çıkması için çalışılacaktır. Köşe yazarlarının da konuya eğilmesi için çaba harcanacaktır.

Yöresel toplantıları duyurmak için gerekli ilanlar çeşitli gazetelere verilecektir.

Basın komisyonu güncel sorunları içeren konularda basına açıklamalar yaparak kamuoyuna malolmuş, etkin bir kurultay için çalışacaktır.

4- DELEGASYON

Şu anda saptanmış 617 delege sayısına ilave olarak, her kuruluşun işyeri temsilcilerinin de delege olması kararlaştırılmıştır. Her yöresel toplantıda seçilecek iki kişi de ayrıca toplantıya katılacaktır.

SENDİKAL HAKLARIMIZI TÜTED'İ GÜÇLENDİREREK ALACAĞIZ

Kurultay düzenleme komitesi 2. alt komisyonu hazırlamış olduğu birinci raporunda sendikal haklarımızı nasıl alırız başlığı altında şunları vurgulamıştır:

"Sendikal hakların alınmasının ülkenin genel politik durumundan bağımsız olmadığı açıktır. Ülkede genel bir demokratikleşme olmadığı sürece, diğer demokratik haklar gibi sendikalaşma da olanak dışı olacaktır. Bu yüzden ülke çapında demokrasi mücadelesi veren örgütlerle dayanışma içinde olmak zorundadır. Yurt düzeyinde verilen demokratik mücadeleye katılmadan diğer demokratik kuruluşlarla bu ortak mücadelede yer almadan hiç bir konuda kalıcı başarı elde edilemez. Ulusal düzeydeki demokratik güçlerin birliği, ileri atılacak adımların en büyük güvencesi olacaktır. Bu birliğin en büyük desteğinin de uluslararası düzeydeki ilerici, demokrat ve devrimci hareket olacağına şüphe yoktur.

"Türkiye'de tüm teknik elemanların sendikalaşma mücadelesini verecek olan örgüt TÜTED'dir.

"Bilindiği gibi TÜTED meslek örgütlenmelerinden farklı olarak tüm teknik elemanların kitlesini ayırım yapmaksızın kucaklamayı amaçlamaktadır. Tüm teknik elemanların sendikalarında örgütlenmesi; demokrasi - bağımsızlık mücadelesine aktif olarak, kitlesel anlamda katılmasını sağlamak TÜTED'in başta gelen görevidir.

TÜTED bugün otuzdan fazla şube ve beşbinden fazla üyeye, daha da önemlisi artan bir gelişme hızına sahiptir. Artık illerdeki şubeler dışında ilçelerde de şubeler açılmaktadır.

Gelişmenin genel eğilimi TÜTED'in sayıca büyümesinin hızla artacağı şeklindedir. Ancak bunun dışında bu potansiyeli güce çevirme zorunluluğu vardır. Niceliksel büyümenin yanısıra kitleleri eyleme sokabilme, aktifleştirme görevi ertelenemiyecek haldedir. TÜTED'in etkinliğini ve saygınlığını artırmak onu diri bir örgüt haline getirmekle olacaktır. Üyelerine aktif görevler veremeyen, onları eyleme sokamayan, bir örgütün mücadelesi, istenilen sonuçları elde etmeye yetmez.

"Daha sonra sendikalaşma mücadelesinde somut olarak şunlar önerilmiştir.

a) Sendikalaşma mücadelesini yürütecek esas örgüt olan TÜTED'in etkin bir güç haline gelmesi için çalışılmalıdır.

b) Tüm çalışanlar ve örgütleri arasında dayanışma, işbirliği ve güçbirliği sağlam temeller üzerinde gerçekleştirilmeli ve geliştirilmelidir.

c) Sendikalaşma mücadelesi, demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğundan tüm mücadele yöntemleri denenmeli ve anti-demokratik mevziler zorlanmalıdır."

GÜCÜMÜZÜ BİRLİĞİMİZ OLUŞTURACAKTIR

Kurultay düzenleme komitesi 3. alt komisyonu hazırlamış olduğu birinci raporunda sendikal haklara giderken güncel sorunlarımızı nasıl çözeriz başlığı altında eğitim, istihdam, işyeri sorunları ve örgütlenmeye ilişkin sorunları vurgulamıştır. Türkiye'de eğitim alanındaki keşmekeşin, üretime dönük olmamasının ve bozuk oluşunun nedenleri koyularak çözüm yolları gösterilmiştir.

Daha sonra istihdam ve işyeri sorunları hakkında bilgi veren raporda şunlar denilmektedir:

"İstihdam sorunun özünde eğitim ve tecrübeye dayalı olarak yetki, sorumluluk ve gelirin dengeli bir şekilde dağılımı yatmaktadır.

Her teknik eleman kesiminin üretimin hangi etabında ve ne statüde yer alacağı açıka saptanmalıdır. Teknik elemanların yanlış istihdamı ve eğitim-istihdam ilişkisi olmadığından bir taraftan teknik eleman sıkıntısı çekilirken diğer taraftan işsiz teknik elemanların sayısı hızla artmaktadır.

- Özellikle MC'nin devleti faşistleştirmesinin bir parçası olarak ortaya çıkan işe göre eleman değil elemana göre iş uygulaması istihdam sorununu daha da büyütmektedir.

- Teknik elemanların, patronların adamı olarak, bürokratlaştırılmasına üretimin dışında çalışanlarla karşı karşıya kalmalarına karşı çıkılmalıdır.

- Kamu kuruluşlarında da teknik elemanların, yalnızca bürokratik görevlerle donatılmasına karşı durulmalıdır."

İşyeri sorunları ile ilgili olarak da raporda şu görüşler yer almıştır:

"Kurumlararası farklı uygulamalar teknik elemanları bölmeye yöneliktir. Bunlara karşı durmak gerekir. Kurumların içinde de aynı durumdaki elemanlara farklı uygulamalar yapılmaktadır. İşyerlerindeki uygulamalarda özellikle yönetici durumundaki teknik elemanlar ayrılık yaratıcı ve körükleyici olmamalıdır. İşçi - memur ayırımı şeklinde somutlaşan çalışanları bölme çabalarına karşı durulmalıdır.

Yan ödeme ve fazla mesailerde ortaya çıkan ayrıcalıklı uygulamaya son verilmeli, eşit işe eşit ücret uygulanmalıdır. Aynı şartlarda çalışan farklı teknik eleman kesimlerinin, farklı riskler altında gösterilmesi ciddi değildir.

Teknik elemanların özel kesim ve kamu kesimi karşısında tavırları ne olmalıdır? Bu konu devletin niteliğini gözden kaçırmamak kaydıyla saptanmalıdır."

Rapor devamla örgütlenme konusunda şunları içermektedir:

"Üstte TÜTED olarak belirlenen merkez tabana yayılmalı ve tüm teknik elemanların demokrat kesimini kapsama durumuna gelmelidir. Ancak bir çok teknik eleman örgütlenme alışkanlığı olmadığından, mücadele gereğini duymadığından ilk anda TÜTED çatısı altında birleşmeyi kabul edememektedir. Bu durumda meslek esasına göre örgütlenmeler tek merkeze giden bir basamak olmaktadır. Bu örgütlerin en geniş mesleki tabanı kapsaması ve bunları örgütlü güç haline getirmesi özellikle kısa dönemde verilecek günlük mücadelelerde çok daha önemlidir. Şüphesiz esas hedef sendikalaşmaya yönelmede bu güçlerin birliği ile olacaktır."

ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ FAŞİST TIRMANMAYA DUR DİYECEKTİR

Kurultay düzenleme komitesi 1. alt komisyonu da hazırlamış olduğu birinci raporunda demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinde teknik elemanların yeri ve görevleri başlığı altında şunları vurgulamıştır:

"Demokrasi mücadelesi, sosyal sınıfların mücadelesi ise, ve demokratik kitle mücadelesi, demokrasi mücadelesine tabi ise, kitlelerin bu arada teknik elemanların sosyal sınıflar içindeki yerlerinin bilinmesi önemlidir.

Bu konuda, dünyada ve Türkiye'de ileri sürülen çeşitli savlar incelenmeli, bu savların dayandığı temel varsayımlar ile Türkiye'deki teknik eleman kitlesinin somut sosyal ilişkilerdeki özgül konumu değerlendirilerek bir durum tesbiti yapılmalıdır.

"Farklı sosyal ve ekonomik ilişkilerin var olduğu tarihsel koşullarda, teknik elemanların o koşullardaki sınıfsal yapıları gözönünde tutularak demokratik mücadeleye katkıları ve örgütlenme düzeyleri gözden geçirilmelidir.

"Türkiye'de demokratik kitle mücadelesinin bu günün koşullarında genel durumu ve teknik elemanların bu mücadeleye bugüne kadar olan katkıları, sınıfsal konumları ve örgütlenme düzeyleri çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Demokratik kitle mücadelesinin yürütülmesinde siyasi yaklaşımların etkesi ve bunun örgütlenmeye olumlu-olumsuz yansıması üzerinde durulmalıdır.

"Teknik elemanların demokratik kitle örgütlenmelerinin yaygınlaştırılması ve örgütsel bağların güçlendirilmesi için geçmiş deneyimlerden yararlanılarak ileriye dönük somut öneriler geliştirilmeli, hedefler saptanmalıdır."

TÜTED ANKARA KONGRESİ VE BAZI

TÜTED HAREKETİNİ BUGÜNE DEK SÜRDÜRMEYE ÇALIŞANLAR, TÜTED'İN GEREKLİLİĞİNİ SAVUNANLAR VE ONUN GÜÇLENMESİ İÇİN KATKIDA BULUNANLAR, EĞER TÜTED'İN KENDİ İÇ İŞLEYİŞİYLE İLGİLİ BİR TARTIŞMA KONUSU VAR İSE BUNUN ÜZERİNE GİDİLECEĞİ YERİN TEKNİK ELEMANLARIN KİTLESİNİN BİR KESİMİNİN ÖRGÜTLENDİĞİ MESLEK KURULUŞLARININ YAYIN ORGANLARI OLMADIĞININ BİLİNCİNDEDİRLER. YİNE ONLAR, EĞER BÖYLE BİR KONU VAR İSE BUNUN, SÖZÜ EDİLEN TÜRDEN YAYIN ORGANLARI İLE TÜTED YAYIN ORGANI ARASINDA AÇILACAK TALİHSİZ BİR TARTIŞMA İLE ÇÖZÜLMESİNİN DOĞRU BİR YÖNTEM OLMADIĞININ BİLİNCİNDEDİRLER. BİR KEZ BÖYLE BİR TARTIŞMA AÇILDIĞINDA NE KADAR ÖZEN GÖSTERİLİRSE GÖSTERİLSİN, BUNUN ÖRGÜTLER ARASI BİR ÇATIŞMAYA İNDİRGENMESİ TEHLİKESİNİ İÇERDİĞİNİN VE TUTULAN BU YOLUN GİDEREK DEMOKRATİK ÖRGÜTLER ARASI BİRLİKTELİĞİ EN AZINDAN YARALAYACAĞININ BİLİNCİNDEDİRLER.

TÜTED Ankara Şubesi II. Olağan Genel Kurulu 17 Nisan'da toplandı. Genel Kurul olağandı ama gerek kongrede gerekse bunun öncesi ve sonrasında olup bitenler olağanüstü idi. TÜTED Haberler'in bu sayısında bir şubenin genel kuruluna bunca yer ayrılmasının nedeni de bu olağanüstülük çerçevesinde koparılan gürültünün şube sınırlarını aşmış olması, bir şube kongresi bahane edilerek, bir Oda yayın organı olan "Mimarlık Haberler" gazetesinde açılan karalama kampanyasıdır.

TÜTED bir demokratik kitle örgütüdür. Bu niteliğiyle her şeyden önce belirli bir kitle tabanı üzerinde yükselir ve bu tabanın birlikteliğini savunduğu, amaçladığı ölçüde etkinlik kazanır ve varlığını korur. Somutlarsak; teknik elemanların birlikteliğini sağlamaktır üzerinde hassasiyet gösterilecek sorun ve sorumluluk; şu veya bu bahane edilerek parçalamak değil. TÜTED hareketini bugüne dek sürdürmeye çalışanlar, TÜTED'in gerekliliğini savunanlar ve onun güçlenmesi için katkıda bulunanlar, eğer TÜTED'in kendi iç işleyişiyle ilgili bir tartışma konusu var ise bunun üzerine gidileceği yerin teknik elemanların kitlesinin bir kesiminin örgütlendiği meslek kuruluşlarının yayın organları olmadığının bilincindedirler. Yine onlar, eğer böyle bir konu var ise bunun, sözü edilen türden yayın organları ile TÜTED yayın organı arasında açılacak talihsiz bir tartışma ile çözülmesinin doğru bir yöntem olmadığının bilincindedirler. Bir kez böyle bir tartışma açıldığında ne kadar özen gösterilirse gösterilsin bunun örgütler arası bir çatışmaya indirgenmesi tehlikesini içerdiğinin ve tutulan bu yolun giderek demokratik örgütler arası birlikteliği en azından yaralıyacağının bilincindedirler. Ama yine onlar, yanı TÜTED'e, doğru bir örgütlenme biçimi olarak inananlar ve inançlarını ona katkıda bulunarak somutlayanlar, Mimarlar Odası'nın yayın organında başlatılan bir suçlama kampanyası karşısında, bu kampanyanın başlatıldığı yaygınlıkta, doğruların ortaya çıkarılması mücadelesine girmenin de gerektiğinin kaçınılmaz olduğunun bilincindedirler.

TÜTED Haberler'in elinizdeki sayısı bu yaklaşımın sonucudur. Bir demokratik kitle örgütüne ait bir sorunu bu örgütten tamamen ayrı bir diğer örgütte çözme çabasına kendilerini kaptıranlar, bu ve benzeri sorumsuz davranışların üstüne "devrimci sorumluluk" yaftasını yapıştıranlara karşı gerçeğin kitle önünde açığa vurulması ertelenmesi olanaksız bir görevdir.

KONGREYE BEŞ KALA

TÜTED Ankara Şubesi çevresinde olağanüstülük, başarılı yada başarısız - ki burada bunu tartışmayacağız - iki uzun çalışma yılının sonunda saatler tam "kongreye beş kala"yı gösterirken başladı. İki uzun yıl boyunca TÜTED çalışmalarına en küçük bir katkıda bulunmayanlar ve belki de bu nedenle 2 uzun yıl boyunca hiç bir eleştiri yada öneri getirmeyenler, TÜTED ile ilgili faaliyet ve yaklaşımları bu örgütün gerekli olup olmadığı, İkinci Teknik Eleman Kurultayı'nın TÜTED'e verdiği ağırlığın doğru olup olmadığını tartışmaktan ibaret kalanlar ve bu tartışmalarda "kongreye beş kalana" kadar TÜTED'in gereksizliğini savunanların bir anda "hidayete erdiği", yoğun bir üye kayıt kampanyasına giriştikleri görüldü. Bazı kişiler bir anda TÜTED'in misyonerleri kesilmişlerdi. Boş üye kayıt fişi istiyorlardı, gönderilen yetmiyordu, daha çoğunu istiyorlardı ve doldurulan üye başvurma fişlerini tomar halinde Odalarının görevli personeli ile derneğe gönderiyorlardı.

İki uzun yıl boyunca üye oldukları derneğe aylık ödentilerini ödemeyi, üyeliğin bu en basit koşulunu akıllarına getirmeyenler ne kadar borçları biriktiğini öğrenmek için derneğe telefon ediyorlardı. Doğrusu aylık ödentiler konusunda açık kalpliydiler ve Genel Sekreter'den soruyorlardı; "ödentilerini ödememiş olanların üyeliklerinin düşmesi söz konusu muydu, bunlar genel kurula katılıp oy kullanabilecekler miydi?..."

Bundan iki yıl önce TÜTED'i işyerlerinde tanıtmak, yaygınlaştırmak, üye tabanını genişletmek için TMMOB'nin işyerlerinde düzenlediği toplantılara katılmayı öneren TÜTED yöneticilerine, işyerlerinde demokratik kuruluşların güçlerini birleştirme yaklaşımı içinde dayanışmayı öneren TÜTED yöneticilerine, dirsek çevirenlerin, bundan iki yıl sonra birden bire yükselttikleri üye sayısını arttırma kampanyası hangi objektif koşuldan yada ihtiyaçtan kaynaklanıyordu?

Bazı kişilerce gereksizliği savunulan bir örgüt birdenbire niçin önem kazanıveriyordu. Türkiye'nin koşullarında çok ani bir değişiklik olmuş da bu durum teknik eleman kitlesinin TÜTED türü bir demokratik kitle örgütünün çatısı altında toplanmasını artık gündeme mi getirmişti?

Nedeni açık kalplilikle söylemenin zamanı: TÜTED tüm zorluklara ve engellere karşın güçleniyordu, hızla gelişiyordu, etkinliği artıyordu. Teknik elemanların demokratik mücadelesi içinde öncülüğü vurgulanan ve her zaman kaynaklanılacak TEKSEN hareketinin üye sayısı aşılmıştı. Daha da önemlisi TÜTED bir demokratik kitle örgütü ne olmak gerekiyor idiyse yalnızca oydu ve bu tür bir oluşum içindeki TÜTED'de teknik elemanlar kitlesinde de uç veren bazı yanlışlar, sapmalar yansımasını bulmuyor, etkinlik kazanamıyordu. Türkiye çapında gerileyen geneldeki sapmaların teknik elemanlar kitlesi içindeki temsilcileri için TÜTED gibi bir örgütün yükselişi, tutunmaya çalıştıkları bir katmanın daha dışında kalmak anlamına geliyordu. Böyle bir örgütün güçlenmesi önlenememişti. O halde bu örgütün yönetimine gelmek gerekiyordu. Nasıl yapılacaktı bu? Doğal yolu, herkes tarafından saygıyla karşılanacak olanı, TÜTED'in hayatı içinde yer almak ve ona katkıda bulunarak onun demokratik işleyiş biçimi içinde yönetime talip olmaktı. Ama bu uzun bir yoldu, güçtü. Sonucunda ne olacağı belli olamazdı. Herşeyden önemlisi zaman alırdı. Zamansa başlı başına, ağırlıklı bir aleyhte faktördü. Bu yol izlenemezdi, çare ani bir çıkışla TÜTED'in yönetimine el koymaktı.

Kongre öncesi gelişmelerin açık anlamı buydu.

Demokrasi mücadelesinde, bunun içerdiği anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede yerini alan, bu mücadelede ben varım diyen ve bunu katıldığı eylemlerle kanıtlayan, bu yoldan sapması olanak dışı bir kitle örgütüne, o güne dek hiç bir katkıda bulunma, bunu doğru bir davranış biçimi olarak benimse, sonra da ani bir çıkışla o örgütün yönetimine el koyma girişiminde bulun. Aşağıda açıklayacağımız bir olaya dayanarak karalama taktiğine başvuranlar. Böyle mi olmalıdır devrimci taktik, devrimci anlayış?

KAYDEDİLMEYENLER...

"Kongreye beş kala" açılan üye kayıt kampanyasıyla TÜTED yönetimine gelmeyi amaçlayanların evdeki hesabı çarşıya uymayınca kongre öncesi başlayan olağanüstülüğün kongrede de süreceği anlaşılmıştı. Tüm kongre boyunca işlenen konu "üye kayıt" sorunuydu; "kongre öncesi üyelik için başvuran '150' teknik eleman kaydedilmemişti, ne demekti bu, bunların kongreye katılması nasıl engellenebilirdi, TÜTED'e üye olmak isteyen bu büyük kitlenin elinden bu hak nasıl alınırdı?!.."

Genel kurulda TÜTED Ankara Şubesi yöneticilerinin bu çıkışa verdikleri cevap şuydu;

"Şubenin ikinci olağan genel kurulu için ilân edilen tarih 11 Nisan'dı. Bu tarihten (1) gün önce 10 Nisan'da yönetim kurulu son toplantısını yapmış üye kayıt işlemi dahil tüm defterlerini kapatmışlardı. 11 Nisan'da genel kurul yasanın öngördüğü çoğunluğu sağlayamadığı için toplanamamış, bu nedenle genel 17 Nisan'da ikinci kez toplantıya çağırılmıştı. 17 Nisan'a kadar yönetim kurulu bir daha toplanmamış ve dolayısıyla 10 Nisan'dan sonra üyelik için başvuranların durumları incelenmemiş ve üyeliğe kabul işlemleri de yürütülememişti."

Şube yöneticilerinin bu cevabına karşılık verilen önerge ilgi çekiciydi. "Mademki Şube 10 Nisan'dan sonra başvuranların üyeliğe kabul işlemlerini yapmamıştı, o halde Genel Kurul bu '150' kişiyi üyeliğe kabul etmeliydi. Aksi takdirde bu genel kurul meşruluğunu yitirecekti."

Bu görüşleri ileri sürenlerin niyetlerini, demokratik kitle örgütü anlayışlarını, getirdikleri bu öneriden daha iyi vurgulayan açıklığa kavuşturan bir başka örnek olamaz. Onlara göre iki uzun çalışma döneminin son 7 günü içinde üyelik için başvuranların üyeliğe kabul işlemleri aynı 7 gün içinde incelenip sonuca ulaştırılamayınca genel kurul meşruiyetini yitiriyordu. Sanki genel kurul iki yıllık çalışma döneminin değil de, son 7 gün içinde TÜTED'e üye olmayı akıl edenlerin durumunu tartışmak üzere toplanmıştı. Yine onlara göre demokratik kitle örgütü denen nesne öyle

ŞUBESİ GERÇEKLER

bir şeydi ki, her başvuran incelenmeden üye kaydedilmeliydi; genel kurulda parmaklar kalkar, parmaklar indirilir ve bu '150' kişi rahatlıkla üye kaydedilir ve genel kurula kabul edilebilirdi. Bir demokratik kitle örgütünü, onun kitlesini, amaçlarını, amaçlarının hayata geçirilmesini bir genel kurul taktiği ile özdeş görenlerin bu yanlış yaklaşımları genel kurulun büyük çoğunluğu tarafından reddedildi; ama bu '150' kişi sorunu daha sonraki gelişmelerin çıkış noktası olarak kaldı.

'150' başvurucu sorununun ardındaki gerçeği - başvurucuların doldurdukları fişlerdeki gerçeği - kitle önünde açıklamak şart oldu:

Önce şu husus herkesçe biline; 10 Nisan'dan sonra başvuranların sayısı iddia edildiği gibi, Mimarlık Haberler'in her satırına yazdıkları gibi '150' değil 96. '150' rakkamı kitleyi etki altında bırakmak için uydurulmuş bir rakkam değilse eğer, bu bir yanılgıdır diyelim ve geçelim. Ve işte 96 başvurucunun doldurduğu fişler üzerinde yapılan incelemenin ilk sonuçları. Bunların tümünün üyeliğe kabulünü genel kurula önerenlerin, dernek tüzüğünde yer alan "Şube Yönetim Kurulları üyelik için başvuranların dileklerini en geç bir ay içinde karara bağlar" hükmünü ve bu hükmün içeriğini görmezlikten gelenlerin özellikle dikkatine sunulur.

....VE GERÇEKLER

Genel Kurul'dan önce ve 10 Nisan 1976 gününden sonra TÜTED Ankara Şubesi'ne üye olmak üzere başvuranların fişleri üzerinde yapılan ilk incelemeler, bu kişilerin iş adresleri, konut adresleri ve meslekleri konusunda sağlıksız, yetersiz ve *yanlış* bilgiler verdiklerini göstermektedir. Son anda üye yapılmak istenen bu kişilerin teknik eleman olup olmadıkları ancak üye kayıt bildirimlerindeki beyanlarıyla kesinleşebilir. Ne yazıktır ki "kovuldukları" öne sürülen bu kişilerin büyük bir çoğunlğunun beyanları yetersiz ve *yanlıştır*.

Genel kurulda tartışma konusu yapılan 96 giriş bildirgesinin 18 adedinde işyeri adresi gösterilmemiştir. Bunun dışında 12 giriş bildirgesinde belirtilen işyeri adresleri ise, Salihli, Adana, Afyon, Antalya ve Bursa gibi Ankara Şubesi'nin sınırları dışında ve başka TÜTED şubelerinin sınırları içinde kalmaktadır. Hatta bir bildirgede yer alan bilgilere göre, üyelik için başvuranlardan birinin hem işyeri hem de oturduğu yer Bursa'dadır. TÜTED tüzüğü, teknik elemanların, çalıştıkları işyerlerinin bağlı bulunduğu şubelere kaydedileceğini açıkça söylemektedir.

Bazı bildirgelerde konut adresleri de bulunmamaktadır. Ancak 96 giriş bildirgesinin yarıya yakın bir bölümü üzerinde yapılan ilk incelemelerde, verilen bazı konut adreslerinin de yanlışlığı saptanmıştır. Örneğin bir başvurmada Ankara Tabip Odası'nın adresi üyelik için başvuranın konut adresi olarak gösterilmiştir. Bazı başvurmalarda belirtilen adresler incelendiğinde ya o adreste herhangi bir konut bulunmadığı, ya da verilen adreste oturanların üyelik için başvuran kişiyle hiçbir ilişkisi olmadığı görülmüştür. Giriş bildirgelerindeki bu tür eksiklik ve yanlışlıkların o kadar çok tekrarlandığı ortaya çıkmıştır ki, bu başvurmaları daha sağlıklı olarak değerlendirebilmek için TÜTED Ankara Şubesi yeni yönetim kurulu, sözkonusu 96 kişinin 77'sine birer yazı göndererek bildirgelerindeki eksiklikleri tamamlamalarını isteme gereğini duymuştur.

Evet, genel kurulda 150 başvurma diye tutturulan ve hemen TÜTED'e kaydedilmesi istenen 96 kişinin giriş bildirgeleri üzerinde yapılan ilk incelemelerin sonuçları böyle... Şube yönetim kurulu, TÜTED tüzüğünün kendisine tanıdığı süre içinde bu başvurmaları incelemeyecek, bir demokratik kitle örgütünün yönetiminde olmanın kendisine yüklediği örgütsel sorumluluğu yerine getirmeyecek, içinde çeşitli eksiklikleri taşıyan bildirgeleri gözü kapalı kabul edecek ve kim olduğunu, var olup olmadığını, nerede çalışıp nerede oturduğunu bilmediği kişileri TÜTED'e üye kaydedecek... İstenen bu. Ama, şube yönetim kurulu bu sorumsuzluğu göstermeyip görevini yerine getirmiş ve belirlenmiş süre içinde sonuçlandırılmak üzere bu başvurmaları genel kuruldan sonra göreve başlayacak yeni yönetim kurulunun değerlendirmesine bırakmıştır. Genel Kurulda, bu başvurmaların, üzerinde hiçbir inceleme yapmaya olanak vermeden kabule zorlanmasının, daha önce belirttiğimiz, yönetime ani bir çıkışla el koyma yönteminin gereği olduğu açıktır.

BİR İDDİA...

1627 No'lu üye Mazhar Güvenç'in ortaya attığı bir iddia Genel Kurul'un karışmasına neden oldu. İddia şuydu; "1627 No'lu üye Mazhar Güvenç de 10 Nisan'dan sonra, 13 Nisan'da başvurmuştu ama diğerlerinin aksine üye olarak kabul edilmişti. Çünkü o, Dernek yöneticilerinin itibar ettikleri bir yerlerden tavsiyeli (!) geldiğini onlara söylemişti". Başkanlık divanı iddiayı ciddi buldu ve şube merkezindeki kayıtları incelemeye karar verdi. Divan başkanının açıkladığı inceleme sonucuna göre; şube yönetim kurulu karar defterinde Mazhar Güvenç' in üyeliğe Yönetim Kurulu'nun 10 Nisan tarihli toplantısında kabul edildiği görülüyordu. Üyelik için başvurma fişinde 10 Nisan 1976 tarihi okunuyordu. Fakat 10 rakkamının sıfırı kalınlaştırılmıştı. Başkanlık divanı da şüphe duymuştu, ancak tahrifat olup olmadığını kesinlikle saptamak bir bilirkişilik konusuydu."

Kongrede muhalefet sözcüleri 1627 No'lu üyeye ve iddiasına sahip çıktılar. Bu üye ve iddiasına sahip çıkışları da verilen bir önergede somutlaşan biçimi ile şöyleydi; "İddia (1627 No'lu üyenin iddiası) ciddi ise 1627 ve onu takibeden No'lu üyelere oylamada oy kullandırılmamalıdır." Doğrusu iddiaya yaklaşım kendi açılarından çok gerçekçiydi. '150' kişiyi üye kaydettirme girişimi genel kurulda reddedilmişti. O halde yapılması gereken, ortaya çıkan bu olanaktan yararlanarak genel kurula üye olarak katılma hakkına sahip bulunanların bu haklarını ellerinden alma yolunu denemekti. Yoksa iddia ve iddiacının niteliği yada gerçekten yapılmışsa bir 'sahtekârlığın' peşini kovalamak değildi önemli olan. Ama bu iddiaya sarılanların dışında kalanlar için iddia önemliydi, ağırdı. Alınan bu tavır ne derecede mahkum edilecek türden olursa olsun iddiayı ciddiye alanların bu denli sorumsuz davranmaları mümkün müydü? Ve ne yazık ki mümkündü ve bunun açığa çıkması için olayın üstünden bir 48 saat geçmesi gerekiyordu. Takvimlerin 19 Nisan'ı gösterdiği günün akşamı TÜTED Merkezi ve Ankara Şubesi ne teknik eleman kitlesiyle uzak-yakın en ufak bir ilgisi bulunan, ne de sözünü ettiğimiz bu olaylarda taraf olması gereken ama kendilerini devrimci olarak tanıtan bir grup tarafından basılıyor ve bu baskında başı 1627 No'lu üye çekiyordu. Amaçları sözde, 1627 No'lu üyeyi kaydeden TÜTED sorumlusunu teşhis etmekti. TÜTED yönetici ve görevlilerinin Dernek'te bulundukları o saatta, "1627 No'lu üyeyi kaydeden kişi" 1627 No'lu üye tarafından bir türlü teşhis edilemiyordu. Ama Ankara şubesinin yöneticileri, görevlileri dövülüyordu. Ve ne hikmettir bilinmez; aynı saatlerde TÜTED merkezinde toplantı halinde bulunan 3. Teknik Eleman Kurultayı Düzenleme Komitesi'ne diğer örgütlerden katılanlardan bazıları baskıncı grup tarafından büyük bir özenle TÜTED dışına çıkartılıyor, bazıları ise içeride bırakılıyordu. Bu baskının hemen ertesi günü gündüz saatlerinde, yalnızca birkaç görevlinin bulunduğu saatlerde TÜTED Merkezi aynı grup tarafından bir kez daha basılıyordu.

Şimdi soruyoruz dürüstlük üzerine çeşitlemeler yapanlara; bu iddiacıya ve iddiasına halen sahip çıkıyor musunuz? Divan Başkanı'na ve TÜTED Genel Başkanı'na açık mektup yayınlıyan 102 No'lu üye Mimar Ahmet Sönmez, sana soruyoruz; oturup mektup yazdıklarına halâ "her gördüğün yerde devrimci ahlâktan yoksun sahtekârları koruyan benzer kişiler olarak" mı hitabetmeyi düşünüyorsun?

Ortaya atılan bir diğer iddiaya da hemen değinmekte yarar var. Bir üye "kendi giriş kartının başka bir kişi tarafından alınmış olduğunu, listede kendi isminin karşısında sahte imza atılmış olduğunu" söylüyor. İleriye sürülen bu. Gerçek ise - ki bu iddiayı gazetelerinde ileri sürenler gerçeği kongrede öğrendiler - şu; Genel Kurul üyeleri listesinde bir İbrahim Öztürk var. Kimlik kartıyla kendisinin İbrahim Öztürk olduğunu kanıtlayan bir teknik elemana giriş kartlarının başında olan görevliler doğal olarak giriş kartını veriyorlar ve imzasını alıyorlar. Ama biraz sonra bir başka İbrahim Öztürk başvuruyor ve Derneğe üyelik kartını gösteriyor. Sorun kısa sürede çözülüyor. İlk İbrahim Öztürk TÜTED'e 10 Nisan'dan sonra başvurmuştur ve üyeliği henüz kabul edilmemiştir. İkinci İbrahim Öztürk ise TÜTED üyesidir. Derhal Divan Başkanlığı'na bilgi veriliyor. "Çift kart" hikâyesindeki olay bu ama, gerçekleri çarpıtmak isteyenler için üstünde spekülasyon yapılmayacak olay yok.

1627 No'lu üye üstünde yoğunlaştırılan, çift kart ile çeşitlenen sorunun çözümü uzun tartışmalardan sonra, üye Ahmet Sönmez tarafından "kristalize" edilen sözlü bir öneri ile oya sunuldu. Öneri şuydu;

"Mevcut yönetim '150' kişiyi dışarda bırakmış, buna karşılık hep kendi adamlarını kaydederek genel kurulda çoğunluk sağlamıştır. Tüm başvurmaların sonuçlandırılması ve 'sahtekârların' bulunması için kongre ertelenmeledir.

Eğer ertelenme kararı alınmaz ise 1627 No'lu üye ve sonrasının üyeliklerinin kaldırılması oylanmalıdır."

Önerinin içeriği daha öncekiler kadar açık ve çarpıcı. Üstüne dürüstlük cilâsı sürülmüş iki kademeli bir şans denemesi. Önerinin her iki kademesi de genel kurulca reddedildi. Ve öneriyi destekleyenler Kongreyi terkettiler. Bu terkedişi Mimarlık Haberler'in veriş biçimi çok ilgi çekici.

KONGREYİ TERKEDENLER

Mimarlık Haberler'e göre; muhalif bir grubu oluşturan TÜTED üyeleri, kalabalık bir konuk grubu ve bu arada adları ve görevleri özellikle belirtilen bazı Oda yöneticileri bu kararın üzerine salonu terkediyor... Burada, dikkatten kaçırılmaması gereken önemli bir nokta, Mimarlar Odası'nın dışında diğer teknik eleman odalarının bu ayrımcı girişim çabalarına katılmak istenmesidir. Yönetiminde bulundukları Oda'nın yayın organında TÜTED'e karşı kampanya açanlar bazı TÜTED üyelerinin şu anda odalarda aldıkları görevleri de işe karıştırarak, bu kampanyaya başka örgütleri de dahil etmeğe çalışmaktadırlar. Böylesi yorumlar yapanlara sormak gerekir; odalardaki görevlerini özellikle belirttikleri TÜTED üyeleri, bu kongreye Odalardaki görevleriyle mi yoksa birer TÜTED üyesi olarak mı katılmışlardır? Bu üyelerin aynı zamanda başka teknik eleman örgütlerinde görev almış olmaları onlara TÜTED içinde ayrıcalıklı bir konum mu kazandırmaktadır? Ve bu TÜTED üyelerinin kongrede takındıklarını ileri sürdükleri tavır, şu anda görevde bulundukları örgütlerinin tüm kitlesini mi bağlamaktadır? Yoksa kongreyi terkedenlerin arasında bazı oda yöneticilerinin de bulunduğunu özellikle belirtenler, oda yönetiminde görev alan bu arkadaşları her gittikleri yerde 'ünvan'larını da birlikte taşıyan kişiler olarak mı değerlendiriyorlar?

Mimarlık Haberler, genel kurulun bir grup tarafından terkedilmesi olayını dramatize ettikten sonra 'terkedenlerin tüm çabalarına karşın, kalanların kavga çıkardığını ve öncekilerin saldırıya uğradığını' yazıyor. Evet kavga çıktı. Ancak, şu soru cevapsız. Kalanların o anda kavga çıkarmağa ihtiyacı var mıydı?

DOĞRULAR SAVUNULACAKTIR

TÜTED, Ankara Şubesi'nin 2. Genel Kurulu'nda bir demokratik kitle örgütüne tepeden inme yöntemlerle el koymağa kalkanlar, başarısız kalmışlardır. Bu yaklaşımlar mahkum edilmiş ve edilecektir. Biz bir örgütte yönetime talip olanların, doğru kitle örgütü anlayışıyla ve kitlenin somut sorunları etrafında, sabırlı ve uzun vadeli bir çalışmayla başarılı olabileceği kanısındayız.

Başka bir örgütte TÜTED'e karşı açılan kongre sonrası kampanya da, biz inanıyoruz ki, o örgütün üyelerince gerektiği gibi eleştirilecek, demokratik örgütlerin demokrasi mücadelesi içindeki birlikteliğini yaralayan bu büyük yanlış mahkum edilecektir.

Başarı, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi mücadelesini; sözleriyle, davranışlarıyla, konuşmalarıyla tırnak içine alarak küçümseyenlerin değil, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine inanan ve bu uğurda gerçekten çaba harcayanların olacaktır.

*

ÖZEL KESİMDE ÇALIŞAN TEKNİK ELEMANLARIN SENDİKAL HAKLARI

Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) İstanbul Şubesi, 27 Mart 1976 Cumartesi günü TÜTED Lokalinde "Özel kesimde çalışan teknik elemanların sendikal haklarını kullanmaları" konulu bir panel düzenledi. Konuşmacı olarak Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet Ertürk, Sosyal-İş Sendikası Eğitim Sekreteri İlhan Akalın ve Maden-İş Sendikası Hukuk Danışmanı Rasim Öz'ün katıldığı panelin yöneticiliğini TÜTED İstanbul Şube Başkanı Kemal Daysal yapmıştır. Paneli bir konuşmayla açan Kemal Daysal, özetle teknik elemanların 1970 yılından beri sendikalaşma konusunda vermiş oldukları mücadeleyi anlatmış, teknik elemanların sendikal haklarını kullanma bilincine nasıl oluştukları konusuna değinerek "1950'ye kadar teknik elemanlar kamu kesiminde barem içi ödeme yapılarak istihdam edilirlerdi. Bu yıllardan sonra özel kesimde meydana gelen açılım çok sayıda teknik elemanda kamu kesiminden özel kesime geçişi getirmiştir.

Yine bu yıllardan sonra devlet sektöründe alt yapı yatırımlarına hız verilmiş, özel kesimi destekleme, yatırım kolaylığı sağlama girişimleri ileri boyutlara vardırılmıştır. Bunun sonucu olarak teknik elemanların bir bölümünü kamu kesiminde tutmak için onlara diğer kamu kesiminden farklı ayrıcalıklar sağlanmıştır. Bu ayrıcalıklar, belirli bir süreç içerisinde teknik elemanları 4/10195 sayılı kararname içerisinde istihdam edilen yevmiyeli personel durumuna sokmaya kadar götürülmüştür. Bu kararname içerisinde istihdam edilen teknik elemanların ücretleri bir kez de % 10 artırılmıştır.

1960'dan sonraki gelişmeler ise çoğumuz tarafından canlı örnekler olarak hatırlanmaktadır.

Dışa bağımlı kapitalizmin sınırlı gelişimi ve eğitim üretim ilişkileri gözönüne alınmadan sürdürülen eğitim politikası teknik elemanların da bir dizi sorunlarını birlikte getirmiştir. Sayıları gittikçe kabaran teknik elemanlar rağbet gören eleman olmaktan çıkmış, bunun sonucu olarak da 1970 yılına kadar ayrıcalıklı bir şekilde 4/10195 kararnamesi içerisinde çalışan teknik elemanlar 1970 yılında Devlet Personel Yasası kapsamı içerisine alınarak memur yapılmıştır. Bu tarihten sonradır ki gittikçe artan hayat pahalılığı, enflasyon ve teknik elemanların büyük ölçüde işsizlikle başbaşa kalması onların sendikalı olmaya duydukları gereksinimi artırmıştır." dedikten sonra sendika yöneticilerine aşağıdaki soruyu yöneltmiştir.

"Teknik elemanlar olarak ekonomik ve demokratik taleplerimizin karşılanmasının grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarımızın elde edilmesiyle çözülebileceğine inanmaktayız. Halen teknik elemanların önemli bir bölümü özel kesimde ve işçi statüsünde çalışmaktadır. Bunların sendikalı olmasını engelleyen hiçbir yasal tedbir yoktur. Bu elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmeleri genel olarak tüm çalışanların sendikal haklarının alınmasında önemli bir adım olacaktır. Bir sendika yöneticisi olarak özel kesimde çalışan teknik elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmesi doğrultusunda, yaklaşımınız nedir?"

Söz alan Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet Ertürk "Böylesine önemli bir konuda ilerici, devrimci bir sendikanın temsilcisi olarak görüşlerimi açıklama olanağı bulduğum için sevinçliyim, teşekkür ederim" dedi.

Daha sonra, "Bilimsel ve teknik devrimle kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfıyla teknik elemanların birbirlerine yaklaştıklarını ve teknik elemanların emeklerinin doğrudan üretime girdiğini, bu nedenden dolayı da artık teknik elemanların emekçiler olarak sorunlarının çözümünün işçi sınıfıyla birlikte olacağının bilincine vararak sendikalı olmaya duydukları gereksinim de artmıştır." dedikten sonra "Ülkemiz Türkiye, çağımız bilimsel ve teknik gelişmelerinden nasibini yeterince alamayan, bilimsel ve teknolojik gelişme düzeyi geri kalmış ülkeler arasındadır. Bu durum teknik elemanların sendikalaşma sorunu açısından da özellikler getirmektedir." diyerek Türkiye'deki teknik elemanların sendikalaşmaya duydukları gereksinimi aşağıdaki şekilde formüle etmiştir:

"Teknik elemanların yaygın işsizliğine ve örgütsüzlüğüne bağlı olarak giderek kötüleşen durumları,

Teknik elemanların üretim ve eğitim arasındaki kopukluktan kaynaklanan mesleki tatminsizliği yada işsizliği,

Teknik elemanların artan ölçüde işletmelerin üretiminde söz ve karar sahibi olmamaları, mesleğine ve emeğine yabancılaşması.

Bizim gözleyebildiğimizin dışında bu nedenleri çoğaltmak mümkündür. Bu sorunlarının işçilerle birlikte girişecekleri ortak davranışlar ve örgütlü mücadele ile çözümlenebileceğini önemle belirtmek isterim." Daha sonra teknik elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmesinin işçi sınıfı hareketine büyük kazanımlar getireceğini söyliyerek bu konudaki görüşlerini de aşağıdaki şekilde formüle etmiştir.

"İşçi ve teknik elemanların birlikte örgütlü olarak ekonomik ve demokratik mücadele vermesi sendikaların sayısal ve maddi gücünü önemli ölçüde artıracaktır. Toplu sözleşme ve grevlerimizle elde ettiğimiz ekonomik ve demokratik haklarımızın kapsamı ve etkinliğini artıracaktır. Özel kesimde çalışan teknik elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmesi çalışanların çalıştıranlara karşı birliğinin bir adım ileriye götürecektir.Bu gelişme giderek tüm emekçilerin genel sendikal birliğine zemin hazırlıyacaktır. Yeni yasal kazanımlar elde etmemize olanak sağlıyacaktır. İleri ekonomik, sosyal, politik hakların emekçilerin ortak mücadelesiyle sağlanabilir ilkesini unutmamalıyız. İşçi sınıfının sendikal örgütüne ve mücadelesine katılacak teknik elemanların sınıfsal yapılarından gelen küçük burjuva eğilimleri ve yanlışlar zamanla törpülenecek, işçi sınıfı bilimi bu çevrelerce giderek kavranmaya başlayacaktır."

Konuşmasına devamla Mehmet Ertürk, Türkiye sendikal hareketinde şerefli ve engin bir devrimci geleneği olan Maden-İş Sendikasının konuya böyle yaklaşımını vurgulayarak sözlerini bitirmiştir.

Aynı soru Sosyal-İş Sendikası Eğitim Sekreteri İlhan Akalın'a yöneltilmiş, cevap olarak Akalın özetle, "Bugün gündeme getirilen konu çok farklıdır. Farklılık hukuksal bir sorun olmamasındandır. Farklılık yasalara, özel kesimde çalışan teknik elemanlara sendikalaşma yasağı konmasındandır. Bu yönüyle konu hukuksal plandan çıkmış, sosyal ekonomik plana itilmiş bir sorun olmaktadır."

Daha sonra özel kesimde çalışan teknik elemanları üç ana grupta toplamış:

1- İşveren durumunda olanlar,

2- Kendi işlerinde bir zanaatkar gibi çalışanlar,

3- Bir iş akdiyle çalışan teknik elemanlar. Bunlardan bir ve ikinci maddede toplanan teknik elemanlar, gerek hukuksal olarak, gerekse sınıfsal olarak konumuzun dışındadırlar. İkinci grupta yer alan teknik elemanların zamanla işçileşme olasılığının büyük olduğunu da belirtelim." Üçüncü grupta toplanan teknik elemanların sınıfsal pozisyonlarına özellikle değinerek Türkiye'nin kapitalistleşme sürecinde sınıfsal konumlarının dünden bugüne büyük değişikliklere uğradığını ve giderek emekçileşerek işçi sınıfına daha da yaklaşacaklarını söylemiştir. Sözlerine devamla, "ABD'nin ve AET'nin emperyalist kıskacında bulunan ülkemizde yabancı sermayenin sömürüsünü ve teknoloji, teknik hizmetlerin ülke dışında yapılması, teknik elemanları işsizliğe itmiş, bunun yanında da bir dizi sorunla da karşı karşıya bırakmıştır. Bu durumu giderek daha bilinçli olarak kavrayan teknik elemanlar sorunlarının çözümünü işçi sınıfıyla beraber örgütlenerek halledileceğini kavramaktadırlar." diyerek sözlerini tamamlamıştır.

Daha sonra Kemal Daysal, konunun hukuksal açıdan açıklanmasını Maden-İş Hukuk Danışmanı Rasim Öz'den rica etmiştir. Rasim Öz özetle, "Anayasamızın 46. ve 47. maddeleri ve 274, 275 sayılı yasalarla teknik elemanların sendikalaşma haklarını açıkça tanımaktadır. Anayasamızın 40 ve 47 nci maddelerine dayanarak çıkarılan 274 ve 275 sayılı yasalarda aksayan yanlar vardır. Ancak teknik elemanların veya büro personelinin (özel kesimde çalışan) sendikal haklarını kullanmama veya toplu sözleşme kapsamı dışında bırakılmasının hiçbir yasal dayanağı yoktur.Bunun dışına çıkmak veya aksi hareket etmek yasaların açıkça ihlalidir. Günümüzde sendikaya üye olmanın şartı üyelik fişini doldurarak altını imzalamaktan ibarettir. Bu hakkı ne sendika yönetimleri ne de işverenler kısıtlıyamazlar. Eskiden sendika yönetim kurullarının üye kabul edip etmeme konusunda yetkileri vardı. Anayasa Mahkemesi'nde açılan davayla bu da kaldırılmıştır. Bu nedenledir ki herhangibir işyerinde çalışan, ister teknik eleman, ister işçi olsun o işkolunda bulunan sendikaya girme hakkı tamamen kişisel tercihine bırakılmış, yasal olarak bütün engeller ortadan kaldırılmıştır." diyerek özel kesimde çalışan teknik elemanların toplu sözleşme kapsamı dışında bırakılmasının bir pazarlık konusu olmadığını sözleşme tarihinden önce sendikaya üye olan tüm kişilerin sözleşmenin bütün haklarından yararlanacağını vurgulayarak sözlerini bitirmiştir.

Birinci tur konuşmanın tamamlanmasından sonra ikinci soruya geçilmiştir.

"Sayın Mehmet Ertürk, özel kesimde çalışan teknik elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmeleri için sendikaların açacağı olanaklar ve girişimler neler olabilir?"

"Biz Türkiye Maden-İş sendikası olarak yapmaya hazır olduğumuz girişimleri şöyle açıklıyabiliriz.

Kapsam içine alınması için gerekirse greve gideriz. (Bunun için teknik elemanların kararlı olmaları gerekir.)

- Teknik elemanların emekçileşmeye doğru gittiklerine yer veriyoruz. (İşçilerin karşısında amir durumunda olan teknik elemanların değil onları da belirli ölçüde sömüren işverenin bulunduğunu kavramaları yolunda).
- Hiçbir ayırım yapmadan sosyal yardım yaparız ve yapmaktayız. (Üyemiz olan teknik eleman sendikamızın bu konuda işçi üyelerine sağladığı tüm olanaklardan faydalanır ve işgüvenliği sağlanır.)

Sendika olarak teknik elemanlardan ve örgütlerinden beklediklerimizi de aşağıdaki gibi sıralamak mümkün:

- Kararlı olmaları, tavırlarını net olarak belirlemeleri (teknik eleman örgütlerine önemli görevler düştüğünün kendi tabanlarında kitlesel eğitim yapmalarının gerektiğine inanıyoruz.)
- Üyelerimiz olarak işyeri yönetiminde bilgi ve becerilerini sendikamıza aktarmaları (üretimde meydana getirilen yeniliklerin ve tekniklerin işçileri daha da sömürüye yönelmesine karşı çıkmaları)
- İşçi-amir ilişkilerinde işçilere karşı esnek olmaları, işverenin gözü kapalı vekili olmadığını göstermeleri)," dedikten sonra sendikasının Arçelik, Rabak gibi işyerlerinde teknik elemanların sendikalı olduğunu diğer işyerlerinde de hedeflerinin en geniş şekilde sendika çatısı altında toplama olduğunu söyleyerek sözlerini tamamladı.

Aynı soruyu cevaplayan İlhan Akalın, Mehmet Ertürk'ün meseleye yaklaşımının kendi yaklaşımlarına çok yakın olduğunu, Sosyal-İş olarak teknik elemanların sendikalaşma haklarını kullanmaları konusunda her türlü girişimde bulunacaklarını, Sosyal-İş olarak bugün de teknik elemanların sendikalaşması konusunda aktif çabalarının olduğunu ve bünyelerinde işçilerle beraber teknik elemanların da bulunduğunu söyleyerek daha gerçekçi bir yaklaşımın teknik elemanlar tarafından bu konunun daha da ciddiye alınarak mücadeleye aktif katılmalarıyla mümkün olacağını söylemiştir.

MEYAK TASARISI ÜZERİNE

MUSA ÖZDEMİR
Sayıştay Denetçisi

Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan "Memur Yardımlaşma Kurumu Yasa Tasarısı" Bakanlar Kurulu'nca 16.3.1976 günü Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderilmiştir. Sekiz bölümden oluşan bu tasarı hakkında bugüne değin hayli eleştiri yapıldı. En son metin de göstermektedir ki bu eleştiriler haklı ve yerinde. Tasarıya bölümler itibariyle bir göz attığımızda bunu kolaylıkla görmekteyiz.

MEYAK MEMURA YENİ BİR OLANAK SAĞLAMIYOR

Amaç, sosyal yardımlar, sosyal hizmetler, gelir gayeli yatırımlar bölümleri incelendiğinde MEYAK ile getirilmek istenen yardımların (konut yardımı hariç) tümünün Emekli Sandığı'nca sağlanan haklar olduğu ortaya çıkmaktadır. Ölüm, emeklilik ve maluliyet yardımları ile ikraz fonundan üyelere borç vermek yeni getirilmiş kurumlar değildir. Konut yardımı ise Anayasanın öngördüğü ve devlete asli görev olarak verdiği görevin memurların kendi paraları ile kendilerine yaptırılması gibi bir sonuç yaratmaktadır ki bunun açık anlamı devletin Anayasal görevlerini yerine getirmek istemediğidir. İpotek karşılığında yirmi seneye kadar vadeli kredi açmak şeklindeki madde ise gayrimenkul sahiplerini sevindirecek, yüksek derecelerdeki bürokratlara yarayacak bir yardımdır. Bugün 300 bin liraya alınabilen bir daireyi 10. derecenin altındaki bir memurun alabileceğini ve borcunu 20 senede hem de faizi ile ödeyebileceğini düşünmek memur ile alay etmekle eş anlamlıdır. Dinlenme kamplarından kimlerin yararlanabileceğini ise Cumhuriyetten bu yana geçen 53 yıl öylesine açık göstermiştir ki üzerinde durmak ve deşmek somut olay dururken soyut sözler yuvarlamaktan öte anlam taşımaz.

Memur pazarlarına gelince: Giderlerinin büyük çoğunluğu devlet bütçesinden karşılanan (personel, elektrik, su, taşıma gibi) Oyak örnek alınıyorsa yanılgı onarılmaz derecede büyüktür. Bozuk düzende kaliteli, ucuz mal ve hizmet arzı olabileceğini düşünmek ise Keynesyen ekonomiden dahi habersiz olmaktır. Tekellerle rekabet için önce üretimi bizzat yapmak gerekir. Meyak üretim yapacak olanaklara hiçbir zaman sahip olamayacağına göre tekellerin mallarını onların dilediği fiattan satmaktan başka ne yapabilir? Üyelerin çocukları için yuva açmak, emekliler için güçsüzler yurdu kurmak ise gelir gayeli yatırımlar adı altında tasarının 39. maddesi ile sermayeye aktarılacak fonların gizlenmesi için getirilen bir hüküm olup ne zaman yalanacağı bilinmeyen bir parmak bal gibi sırıtmaktadır.

Tasarının çeşitli hükümler bölümünün 40. maddesinde MEYAK'ın kurumlar, banka ve sigorta muameleleri, damga vergisi, veraset ve intikal vergisinden muaf olduğu, memurlardan yapılan kesintilerin gelir vergisine tabi olmadığı belirtilmiştir. OYAK'a benzetme ve sözde eşitlik için getirilen bu hükmün özünde önemli bir yarar sağlamayacağını vurgulamak gerekir. Kaldı ki bu bir lütuf olmayıp doğal bir sonuçtur.

MEMURDAN TOPLANAN PARA NE AMAÇLA VE KİMİN YARARINA KULLANILACAK?

Anılan 39. maddeye göre kurum, serbest fonlarını verimli sahalara yatırımlar yapmak suretiyle değerlendirir. Bu amaçla kurum:

a- Menkul ve gayrimenkul mallar ile her türlü hisse senetleri, tahvilleri ve ortaklık paylarını satın almaya

b- Şirketler kurmaya

c- Sahip olduğu menkul ve gayrimenkul mallarla hisse senetlerini satmaya, kiralamaya, devretmeye veya bunları rehin ve ipotek etmeye

d- Her nevi istikrazlarda bulunmaya yetkilidir.

Bunun pratikteki sonucu MEYAK gerek uluslararası tekellerle, gerek onlarla işbirliği ve dayanışma halinde olan Koç, Sabancı, Eczacıbaşı, Yaşar Holding ve benzerleri ile hertürlü dostluk, kardeşlik bağları içinde olacaktır demektir.

KURUMUN YÖNETİMİ VALİLER KANALIYLA, POLİTİK İKTİDARLAR TARAFINDAN SEÇİLEN KİŞİLERE BIRAKILMAKTADIR

Organlar bölümü üzerinde son günlerde çıkan tüm haber ve yorumları doğrulayan hükümler bulunmaktadır. Genel Kurulun oluşumunda Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay, Başbakanlık ve Başbakanlığa bağlı özel bütçeli kuruluşlardan ve üniversitelerden birer üye katılırken her ildeki yüzbinlerce memuru o ilin valisi tarafından seçilecek birer üyenin temsil etmesi MEYAK'ın kuruluşundaki amaç ve niyeti haykırmaktadır. Neden her ilden bir üye, neden vali seçiyor, sayılan kuruluşlara neden ayrıcalık tanınmış sorularının yanıtlarını memurlar iyi düşünmek, altında yatan acı gerçekleri görmek durumundadırlar. Anti-demokratik sözcüğünün dahi hafif kaldığı bu oluşum Yönetim Kurulunda da görülmektedir. 9 kişilik yönetim kurulunun 3 kişisi Maliye Bakanı'nca, üçü yukarıda anılan yargı organları, üniversite ve Başbakanlığa bağlı kurumlarca, arta kalan üçü de bu kurumların gösterdiği 6 kişiden üçünün genel kurulca seçilmesi, görev sürelerinin 3 yıl olması, yüksek öğrenim yapmış olma koşulunun aranması, bize şu gerçekleri haykırmaktadır; Bürokrasi sermayenin egemenliğine girecektir. Ona hizmet edecektir. Okumuşlar ayrıcalıklı kişilerdir, seçme ve seçilme hakları onlarındır. Küçük memur düzen için sermaye birikimine katkıda bulunacak, mecburi tasarrufla düzenin ayakta durmasını sağlayacak, ezilmeye mahkum bir gereksiz, yeteneksiz topluluktur. Yasalarla insanlara hakaretin en ince ve en kaba çizgilerini MEYAK'ın organlar bölümünde görmek bizleri şaşırtmamalı. Çünkü bu düzen insanı meta olmaktan başka türlü görmemiştir ve göremez de. Denetleme Kurulu'nun biri genel kurulca, ikisi Maliye Bakanlığı'nca seçilen 3 üyeden oluşması, Genel Müdür'ü yönetim kurulunun ataması, MEYAK'ın ne denli memurun yönetim ve denetiminde olacağını açıkça ortaya sermektedir. Dünyanın hiçbir yerinde, 900 bin memura, kendi paraları ile kurdurulan zoraki bir kurumun yönetim ve denetimi siyasal iktidarların keyfine bırakılmamıştır. Bu gariplik ve soygun ancak örgütlenmemiş, toplu sözleşme ve grev hakkı olmayan ülkelerin memurlarının başına gelir ki sanırım bizdekinin örneği artık ne Afrika, ne de Asya'nın yoksul, ezilen sömürülen ülkelerinde dahi yoktur.

BAZI KURULUŞLARA NİÇİN AYRICALIK TANINIYOR?

Tasarının en önemli hükmü ise geçici 3. maddede yer almaktadır. Bilindiği gibi Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Sayıştay, Yargıtay gibi kuruluşların meslek mensuplarından savcı ve yargıçlardan 6 yıldır bu kesinti yapılmamaktadır. 1327 sayılı devlet memurları yasasının 190. ve diğer hükümlerinin kapsamı dışında kalmaları nedeniyle evvelce kendilerinden kesenek kesilmeyen personelden bu yasanın yürürlüğe gireceği tarihi takibeden aybaşından itibaren kesenek kesilmeye başlanacaktır. 6 yıldır hiçbir yarar ve karşılık görmeksizin binlerce lirası siyasal iktidarca kullanılan yüzbinlerce memur, yönetim ve denetimde söz sahibi olamazken henüz kendisinden bir iki ay kesinti yapılan kişilerin yönetime seçilmeleri eşitlik sağlamak değil eşitsizliği perçinlemektir. Ki o kuruluşlar bugüne değin MEYAK konusunda Anayasal ve yasal görevlerini savsaklayıp karar vermekten özenle kaçınmışlar, kendilerinden kesinti yapılmadığı halde 900 bin memurdan yıllardır kesinti yapılmasına göz yummuşlardır. Yargı organlarının bu konuda nasıl bir tavır takınacakları gerçekten beklemeye, izlemeye değer.

3. Beş yıllık planda da ifadesini bulan sermaye birikimi, tasarruf kaynağı, düzenin payandası MEYAK'ın parababalarına hayırlı olmasını diler, onlara bu olanağı sağlayan Cephe Hükümetini yürekten kutlarız.

DERNEKLER VE CEZA GENEL KURUL KARARI

HALİT ÇELENK
Çağdaş Hukukçular Derneği
Genel Başkanı

Derneklerin siyasetle uğraşmaları, hangi uğraşların siyaset niteliği taşıdığı, 1630 sayılı yeni Dernekler Yasasının bu konuda getirdiği yeni kurallar ve bu alandaki 12 Mart öncesi ve sonrası uygulamalar üzerinde değişik yayın organlarında düşüncelerimizi daha önce açıklamış ve yüksek yargı organlarının görüşlerine de yer vermiş bulunuyoruz.

Bugün burada Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun derneklerle, dernek çalışmaları ile ilgili yeni bir kararı üzerinde durmak istiyoruz.

Genel Kurul kararına konu olan dava, günümüzde sürmekte olduğundan, kararın, haklılığı ya da haksızlığı, yasalara uygunluğu ya da aykırılığı yönlerinden eleştirilmesi yasal açıdan olanaksız bulunmaktadır. Biz kararın bu yönünü mahkemeye bırakarak onun kamuoyunda doğurduğu etkiler, tepkiler üzerine bir açıklama yapmakta yarar görüyoruz.

YERSİZ TEPKİLER

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun kararı gazetelerde haber olarak yayınlandı. Haberin yaymlanış biçimi, dernek çalışmaları içinde bulunan ya da bu çalışmalarla uzaktan yakından ilgilenen birçok kimsede, "artık dernekler bildiri yayınlayamıyacak" biçiminde bir düşünce doğurdu. Oysa bu düşünce yersizdi ve yanlış bir yoruma dayanıyordu.

CEZA GENEL KURUL KARARI

Olay şudur: "Halkımıza" başlıklı bir bildiri yayınlayan üç kişi hakkında Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 312. maddelerine dayanılarak bir dava açılmıştır. Davayı gören mahkeme, olayda suç niteliği görmediğinden sanıkların beraatlerine karar vermiştir. C. Savcısının temyizi üzerine dava dosyası Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından incelenmiş ve karar bozulmuştur. Beraat kararını veren mahkeme, Yasanın kendisine verdiği hakkı kullanarak beraat kararında direnmiştir. Direnme üzerine dosya Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nca incelenmiş ve gazetelere yansıyan karar verilmiştir.

KARAR NE DİYOR?

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, kararında şöyle demektedir:

"T.C.K. nun 141. maddesine muhalefetten sanık Yusuf Polat, Orhan Bilgiç, Mehmet Akar haklarında yapılan yargılama sonunda, beraatlerine ilişkin hükmü özel daire; C. Savcısının eylemde 312. madde unsurları olduğuna dair itirazının, 'Halkımıza' başlıklı bildiri muhtevasına göre yerinde değilse de, sanıkların Töb-Der Adıyaman Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri olmalarına ve Dernek karar defterinin 22. sayfasında 37 no'lu ile 23.10.1974 gününde kararlaştırdıkları fikirleri bildiri halinde yayınlayıp dağıtılmasını temin ettikleri anlaşılmakla, Derneğin Kuruluş tüzüğünün celbiyle, amacının araştırılması, yayınlanan bildirinin bu amaca uyup uymadığının tesbiti ve sonucuna göre 1630 sayılı kanunun 35/1-a ve 65/2. maddelerine aykırı davranışları bulunup bulunmadığı araştırılmadan, noksan soruşturma ile ve tek olan fiilden dolayı vasıftan beraat kararı verilemiyeceği de düşünülmeden, yazılı şekilde hüküm tesisini, yasaya aykırı bulunarak, bozmuş, mahkeme ise, bazı gerekçelerle evvelki kararında direnmiştir.

1. T.C. Anayasasının düşünce hürriyeti başlığı altında düzenlenen 20. maddesi "herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir; düşünce ve kanaatlarını söz yazı resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir" hükmünü kapsamaktadır. Ancak bu kurala dernek kurma hakkı başlığı altında 1488 sayılı yasa ile değişik 29. maddesi ile, herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hakkın kullanılışında uygulanacak şekil ve usuller kanunda gösterilir. Kanun, "devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, milli güvenliğin, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunması maksadıyla sınırlar koyabilir" demek suretiyle, Anayasa içinde, konumuzu ilgilendiren yönde ayrık bir hüküm koymuştur. Buna göre, Anayasanın sözü edilen 20. maddesindeki düşünce hürriyeti, dernekler için bu madde ile sınırlandırılmaktadır. Esasen düşünce hürriyetinin yasaları ihlal edici bir yönde kullanılmayacağı da her türlü şüphe ve tereddütten uzaktır.

T.C. Anayasası doğrultusunda yürürlüğe konulan 1630 sayılı Dernekler Kanununun 3. maddesinin 1/a fıkra ve bendinde, derneklerin (amaç dışı) her türlü faaliyetlerini yasaklamış ve bu (amaç dışı faaliyetlerin) herhangi bir suça konu olması koşulunu da aramamıştır.

Gerekçesi ile birlikte incelenen bu maddenin Anayasanın 29. maddesinden kuvvet aldığı açıkça belli olmaktadır.

Olayımızda Töb-Der Adıyaman Şubesi Yönetim Kurulu çoğunluğunu oluşturan ve bu nedenle dernek karar defterinin 22 ve 23. sayfalarında kaleme alınan 'Halkımıza' başlıklı bildiriyi yayınlayan sanıklar, amaçlarını karar defterinde (şimdiye değin ilimizdeki olaylarla, İstanbulda ölen devrimci öğrenci Şahin Aydın'ın ölümünü protesto edici aşağıdaki metni yazılı 'Halkımıza' başlıklı bildiriyi yayınlamayı oybirliğiyle kararlaştırdıklarını) belli ettikleri halde, aşamalardaki savunmalarında, '1961 Anayasasının koyduğu özgürlükçü yasaların tekrar konulmasını istediklerini' bildirmek suretiyle çelişkiye düştükleri gibi, esasen bildirinin mahiyeti bakımından, öğretmenlerin sosyal ve meslekleri ile ilgili meselelerin hiç birinden bahsetmediği halde, İstanbul'da öldürülen bir öğrenci bahane edilerek kaleme alınmış ve yayınlanmıştır.

Buna göre, dernek tüzüğünün celbi, bildiride açıklanan fikirlerin dernek amacına uygun olup olmadığının tesbiti, dernek amacını aştığı takdirde, mahkemenin özel daire bozma ilamında açıklanan eylemden dolayı sanıkların savunmalarını alması ve sonucuna göre, 1630 sayılı Dernekler Kanununun 35/1-a maddesi delaletiyle 65/2. maddesi gereğince hüküm konması gerekli ve tek olan eylemde, vasıftan beraat kararı verilemiyeceği usul hükümleri icabı iken, olayda uygulama yeri olmayan T.C. Anayasasının 20. maddesine dayanılarak sanıkların eyleminde suç görmeyen mahkeme kabul ve takdiri usul ve yasaya aykırı görülmüştür.

Bu itibarla, C. Savcısının temyiz itirazlarının kabulü ile, beraata ilişkin direnme hükmünün bozulmasına karar vermiştir.

2. Çoğunluğun karşı görüşü ise; bildirinin mahiyeti itibariyle suç teşkil etmesine, bu kabulün dosyaya da uygun bulunmasına, T.C. Anayasasının 20. maddesinin yasalarca yasaklanmayan düşünce ve kanaatların tek başına ve toplu olarak açıklanabileceği ana kuralını getirmesine, bu takdirde derneğin amaç dışına çıktığından söz edilemiyeceğine ve ileri sürdüğü gerekçelere göre direnme hükmünün onanmasına karar verilmesi gerektiği yolundadır.

Sonuç: Açıklanan nedenle, tebliğnamedeki istek gibi, direnme hükmünün bozulmasına 15.3.1976 gününde üçte ikiyi geçen çoğunlukla karar verildi." (Yarg. C. Genel K.K. 15.3.1976 T. 3-5 sayılı)

SONUÇ

Kararın incelenmesinden de anlaşılacağı gibi Yargıtay Ceza Genel Kurulu, derneklerin bildiri yayınlamak hakkını ortadan kaldırmamıştır. Zaten Yargıtay'ın yasaları kaldırma ya da değiştirme yetkisi yoktur. Genel Kurul bu kararında, olayda Türk Ceza Yasasının 141 ve 312. maddelerine aykırı bir eylem görmeyen mahkemeye: "konuyu bir kez de Dernekler yasası açısından incelemek, yayınlanan bildirinin derneğin amacı dışına çıkıp çıkmadığını saptamak, derneğin amacı dışına çıkmışsa sanıkları dernekler yasasına göre cezalandırmak" gerektiğini hatırlatmaktadır. Yasal açıdan uyulması zorunlu olan bu karara göre davayı görmekte olan mahkeme, olayı Dernekler yasası açısından inceleyecek, amaç dışına çıkıldığını görürse bu yasaya göre davayı karara bağlayacak, sanıkları cezalandıracaktır.

Verilecek karar kesinleştikten sonra Ceza Genel Kurulu'nun kararını esas yönünden incelemek ve eleştirmek mümkündür.

Görülüyor ki, Ceza Genel Kurulu kararı, derneklerin bildiri yayınlama hak ve özgürlüğünde değişiklik yaratan bir sonuç doğurmamıştır. Bu karar, daha çok usul hükümleriyle ilgili yönü ağır basan bir karardır. Dernekler eskiden olduğu gibi yine bildiri yayınlamak hakkına sahiptirler. Ancak bu bildirilerin, dernekler yasasına göre, tüzüklerde gösterilen amaç maddesine uygun olması gerektiği de kuşkusuzdur.

tüted
HABERLER

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni TÜTED adına HALUK ORHUN
YAZI KURULU : Bülent VARGEL Nazmi ÖZÇELİK Ali EKİNCİ Haluk ORHUN
Teknik Sekreter : Namık Kemal DÖLENEKEN
HABERLEŞME ADRESİ : Mithatpaşa Cad.28/24 Kızılay/ANKARA Tel : 25 43 05
TÜTED HABERLER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir.
Basıldığı Yer DAILY NEWS WEB OFSET TESİSLERİ Ankara 18 82 88
Fiyatı : 100 Kuruş.

ADI, SOYADI . . . .

ADRES . . . .
. . . .
. . . .